

**Bryssel den 10 september 2025
(OR. en)**

12390/25

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0085(COD)**

**CODEC 1190
COH 167
SOC 590
SAN 532
CADREFIN 160
PE 53**

INFORMERANDE NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om ändring av förordning (EU) 2021/1057 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar – Resultatet av Europaparlamentets första behandling (Strasbourg den 8–11 september 2025)

I. INLEDNING

I enlighet med bestämmelserna i artikel 294 i EUF-fördraget och den gemensamma förklaringen om praktiska bestämmelser för medbeslutandeförfarandet¹ har informella kontakter ägt rum mellan rådet, Europaparlamentet och kommissionen i syfte att nå en överenskommelse vid första behandlingen.

Den 7 maj 2025 godkände Europaparlamentets plenarförsamling begäran från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (EMPL) om att gå vidare i enlighet med artikel 170 (brådskande förfarande).

¹ EUT C 145, 30.6.2007, s. 5.

I detta sammanhang lade ordföranden för utskottet för sysselsättning och sociala frågor (EMPL), Li ANDERSSON (The Left, SE), som företrädare för utskottet fram ett kompromissändringsförslag (ändringsförslagen 32 och 33) till det ovannämnda förslaget tills förordning, för vilket Marit MAIJ (S&D, NL) hade utarbetat ett förslag till betänkande. En överenskommelse om detta ändringsförslag hade nåtts vid de ovannämnda informella kontakterna. Dessutom lade The Left-gruppen fram ett ändringsförslag (ändringsförslag 31), och Renew Europe-gruppen lade fram tre ändringsförslag (ändringsförslagen 34–36).

II. OMRÖSTNING

Vid omröstningen i plenum den 10 september 2025 antogs kompromissändringsförslaget (ändringsförslagen 32 och 33) till det ovannämnda förslaget till förordning. Inga andra ändringsförslag antogs. Det ändrade kommissionsförslaget utgör parlamentets ståndpunkt vid första behandlingen, vilken återges i lagstiftningsresolutionen i bilagan².

Parlamentets ståndpunkt motsvarar det som institutionerna tidigare kommit överens om. Rådet bör därför kunna godkänna parlamentets ståndpunkt.

Akten kommer då att vara antagen i den lydelse som motsvarar parlamentets ståndpunkt.

² Den version av parlamentets ståndpunkt som finns i lagstiftningsresolutionen har markerats för att ange de ändringar som har gjorts genom ändringsförslagen till kommissionens förslag. Tilläggen till kommissionens text markeras med *fetstil och kursivering*. Symbolen ”**■**” anger struken text.

P10_TA(2025)0176

Europeiska socialfonden (ESF+): särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar

Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 10 september 2025 om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/1057 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar (COM(2025)0164 – C10-0064/2025 – 2025/0085(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2025)0164),
- med beaktande av artiklarna 294.2, 164, 175, 177 och 322 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C10-0064/2025),
- med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av budgetbedömningen från budgetutskottet,
- med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den 29 april 2025¹,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den 15 maj 2025²,
- med beaktande av den preliminära överenskommelse som godkänts av det ansvariga utskottet enligt artikel 75.4 i arbetsordningen och det skriftliga åtagandet från rådets företrädare av den 23 juli 2025 att godkänna parlamentets ståndpunkt i enlighet med artikel 294.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av artiklarna 60 och 58 i arbetsordningen,
- med beaktande av yttrandet från utskottet för säkerhet och försvar,
- med beaktande av skrivelsen från utskottet för regional utveckling,

¹ EUT C, C/2025/3197, 2.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² EUT C, C/2025/3474, 16.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

- med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A10-0122/2025).
- 1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
- 2. Europaparlamentet godkänner kommissionens uttalande, som bifogas denna resolution och som kommer att offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* (C-serien).
- 3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.
- 4. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Europaparlamentets ståndpunkt fastställd vid första behandlingen den 10 september 2025 inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/... om ändring av förordning (EU) 2021/1057 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING,

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 164, 175, 177 och 322,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande²,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet³, och

¹ EUT C, C/2025/3197, 2.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3197/oj>.

² EUT C, C/2025/3474, 16.7.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3474/oj>.

³ Europaparlamentets ståndpunkt av den 10 september 2025.

av följande skäl:

- (1) Med tanke på de stora geopolitiska och ekonomiska händelser som på senare tid har bidragit till att transformera vissa av unionens strategiska politiska prioriteringar, är det nödvändigt att ge medlemsstaterna **mer strukturella** möjligheter att hantera dessa akuta strategiska geopolitiska utmaningar och omorientera sina resurser till nya, framväxande prioriteringar.
- (2) **Huvudmålen för Europeiska socialfonden+ (ESF+), som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057⁴, är att hjälpa medlemsstaterna och regionerna att uppnå social inkludering och social sammanhållning, att aktivera arbetsmarknaden, samt att iaktta principerna och förverkliga de överordnade målen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Omfördelningen av resurser inom ramen för ESF+ får inte undergräva fondens sociala strategi utan bör i stället stärka fondens förmåga att bekämpa ojämlikhet.**
- (3) **I Europeiska revisionsrättens yttrande av den 6 maj 2025 över det lagstiftningsförslag som ligger till grund för denna förordning betonades att sammanhållningspolitiken ofta används som ett krishanteringsverktyg, vilket medför en risk för att dess primära långsiktiga syften och mål undergrävs. Det är därför viktigt att säkerställa att åtgärder som vidtas i samband med krissituationer inte hindrar sammanhållningspolitikens mål.**

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

- (4) *Unionen och dess medlemsstater fortsätter att visa att de har förmåga att snabbt reagera på geopolitiska händelser och att de är beredda att använda tillräckliga finansiella medel för att stärka unionens försvarsindustri. Samtidigt är det av yttersta vikt att fortsätta att investera i unionens sociala mål genom ESF+, eftersom social sammanhållning är en hörnsten i unionens demokratiska och samhälleliga resiliens, som är avgörande när det gäller att hantera aggressionshot.*
- (5) Den gemensamma vitboken från unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik och kommissionen av den 19 mars 2025 om europeisk försvarsberedskap 2030 banar väg för en verklig europeisk försvarsunion, bland annat genom att föreslå att medlemsstaterna ska göra stora investeringar i försvaret och i **cybersäkerhet, inbegripet kapacitet för teknik med dubbla användningsområden och civil beredskap. Detta bör genomföras parallellt med sociala utgifter, skapande av arbetstillfällen och möjligheter till kompetenshöjning och omskolning.** I detta avseende fastställs i kommissionens meddelande av den 5 mars 2025 med titeln *Kompetensunionen (meddelandet om Kompetensunionen)* åtgärder för att ta itu med kompetensklyftor och kompetensbrist i unionen, även genom den stärkta och effektiviserade kompetenspakt som avses i meddelandet och dess storskaliga partnerskap, i synnerhet det storskaliga partnerskapet för rymd- och försvarsindustrin. Mot den bakgrunden är det lämpligt att införliva incitament i ESF+ för att främja kompetensutveckling inom försvarsindustrin. **För att ge medlemsstaterna större flexibilitet att omfördela resurser till kompetensutveckling inom försvarsindustrin bör de belopp som anslås till sådan utveckling inte omfattas av krav på tematisk koncentration, men bör beaktas när de bidrar till sådana krav.**

- (6) ESF+ kan användas för att stödja arbetstagares, företags och företagares anpassning till förändringar. I linje med de åtgärder för utfasning av fossila bränslen som föreslås i kommissionens meddelande av den 26 februari 2025 med titeln *Given för en ren industri: en gemensam färdplan för konkurrenskraft och fossilfrihet* och för att ytterligare underlätta industrins anpassning i samband med utfasningen av fossila bränslen i produktionsprocesser och produkter, bör ESF+ underlätta kompetensutveckling, bibehållande av arbetstillfällen och skapande av ***högkvalitativa*** arbetstillfällen under hela processen för att fasa ut fossila bränslen genom att tillhandahålla flexibilitet för genomförandet av denna process. Detta bör ske i linje med målet att tillhandahålla livslånga möjligheter att regelbundet fortbilda och omskola sig i enlighet med meddelandet om Kompetensunionen, även genom en kompetensgaranti. ***I synnerhet bör hänsyn tas till de särskilda behoven och omständigheterna i mindre utvecklade regioner och landsbygdsområden, vilka bör gynnas av den gröna omställningen, och till att integrera dessa regioner och områden i unionens bredare ekonomiska, sociala och miljömässiga utveckling.***

- (7) *Med hänsyn till betydelsen av övergripande nödvändiga villkor som gäller för alla de specifika målen samt de kriterier som behövs för att bedöma om de är uppfyllda, i den mening som avses i artikel 15.1 andra stycket i och bilaga III till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060⁵, för att uppnå en ändamålsenlig och effektiv användning av det samlade unionsstöd som beviljas genom dessa unionsfonder och behovet av att säkerställa den ändamålsenliga verkan av dessa unionsfonder, bör de belopp som överstiger det flexibilitetsbelopp som avses i artikel 86.1 andra stycket i den förordningen, och som motsvarar specifika mål som är föremål för en negativ bedömning av kommissionen på grundval av tillämpningen av dessa övergripande nödvändiga villkor, inte bli föremål för någon programändring eller överföring baserat på de nya prioriteringar och den nya flexibilitet som föreskrivs i den här förordningen. En sådan proportionell åtgärd utgör ett nödvändigt incitament med syftet att säkerställa att medlemsstaternas lagstiftnings och praxis fortsatt uppfyller de övergripande nödvändiga villkoren och att de utgifter som täcks av unionsfonderna uppfyller unionens mål. Eftersom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092⁶ är horisontellt tillämplig bör samma krav gälla för belopp som motsvarar åtaganden som dragits tillbaka genom åtgärder som antagits på grundval av den förordningen. Belopp inom det flexibilitetsbelopp som avses i artikel 86.1 andra stycket i förordning (EU) 2021/1060 och som motsvarar specifika mål som är föremål för en negativ bedömning av kommissionen på grundval av tillämpningen av de övergripande nödvändiga villkoren kan bli föremål för en programändring eller överföring baserat på nya prioriteringar, förutsatt att sådana nya prioriteringar är förenliga med de mål som eftersträvas med hjälp av de övergripande nödvändiga villkoren.*
- (8) ESF+ ger ekonomiskt stöd till investeringar som bidrar till målen för den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), som inrättades genom Europaparlamentets och

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2092 av den 16 december 2020 om en generell villkorlighetsordning för skydd av unionsbudgeten (EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

rådets förordning (EU) 2024/795⁷. STEP syftar till att stärka *såväl* unionens tekniska ledarskap *som kompetensutvecklingen i unionen*. För att ytterligare stimulera investeringar från ESF+ på dessa kritiska områden bör möjligheten för medlemsstaterna att få en högre förfinansiering för relaterade programändringar förlängas. *De prioriteringar som stöder investeringar som bidrar till STEP-målen inom ramen för en begäran om programändring som lämnats in till kommissionen senast den 31 mars 2025 bör få den särskilda förfinansiering i form av en engångsutbetalning som var tillämplig då den begäran lämnades in.*

- (9) För att göra det möjligt för medlemsstaterna att göra meningsfulla *och rättvisa* omfördelningar *utan att göra avsteg från ESF+ huvudmål* och för att inrikta resurserna på de strategiska unionsprioriteringar som avses i denna förordning utan att det orsakar ytterligare förseningar i genomförandet av program, är det lämpligt att föreskriva ytterligare flexibilitet. Halvtidsöversynen erbjuder en möjlighet att hantera nya *sociala aspekter av* strategiska utmaningar och omvärdera prioriteringar utan att det påverkar andra *unionsrättsakter eller nästa fleråriga budgetram*. Medlemsstaterna bör få ytterligare tid på sig att slutföra bedömningen av resultatet av halvtidsöversynen och lämna in relaterade begäranden om programändringar.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), och om ändring av direktiv 2003/87/EG och förordningarna (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).

- (10) ***Rysslands anfallskrig mot Ukraina drabbar Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina oproportionerligt hårt, vilket har lett till förlorade arbetstillfällen, minskad ekonomisk verksamhet och social utestängning.*** För att påskynda genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen och minska trycket på de nationella budgetarna samt för att tillföra den likviditet som är nödvändig för att genomföra viktiga investeringar bör en ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning från ESF+ utbetalas för programmen. På grund av de negativa effekterna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina bör andelen förfinansiering ökas ytterligare för vissa program som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina. För att uppmuntra omfördelning till centrala prioriteringar i samband med halvtidsöversynen bör den ytterligare förfinansieringen i form av en engångsutbetalning vara tillgänglig endast om ett visst tröskelvärde för omfördelning av finansiella medel till särskilda viktiga prioriteringar har nåtts.
- (11) För att ta hänsyn till den tid som behövs för att omorientera investeringar och optimera användningen av tillgängliga resurser bör dessutom tidsfristerna för utgifternas stödberättigande samt reglerna för tillbakadragande ***liksom andra tidsfrister för krav avseende prestationsramen, ekonomisk förvaltning, rapportering och utvärdering*** anpassas för program som omfördelar resurser till strategiska prioriteringar.

- (12) Det bör vara möjligt att tillämpa en **högre** medfinansieringsgrad ■ för prioriteringar i program som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina, med tanke på de negativa effekterna på dessa Nuts 2-regioner av Rysslands anfallskrig mot Ukraina.
- (13) *Kompetensutveckling och utbildning av unga talanger och företagare är avgörande för att skapa arbetstillfällen, och institutioner som arbetar med att skapa och utnyttja kompetens, i synnerhet yrkesutbildningsinstitut, bör ha ett nära samarbete för att anpassa sig till arbetsmarknadens behov. I detta sammanhang bör medlemsstaterna också ha möjlighet att anslå resurser för att med hjälp av incitament och riktad utbildning locka unga talanger och företagare, i synnerhet till landsbygdsområden och mindre utvecklade regioner.*
- (14) *När medlemsstaterna gör ändringar i program bör de, i fråga om de särskilda prioriteringarna, med arbetsmarknadsparternas aktiva och meningsfulla deltagande, ålägga stödmottagarna att respektera arbets- och anställningsvillkor i enlighet med tillämplig unionsrätt och nationell rätt, Internationella arbetsorganisationens konventioner och kollektivavtal.*

- (15) *För att stödja medlemsstaterna i en snabb och korrekt omfördelning bör kommissionen i god tid tillhandahålla klara förtydliganden och stöd av teknisk art till förvaltande myndigheter, inbegripet genom ett strukturerat system, för att besvara tekniska, rättsliga och förfarandemässiga frågor, särskilt när det gäller åtgärder som införs genom denna förordning.*
- (16) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att hantera de *sociala aspekterna av* strategiska utmaningar, omorientera investeringar till kritiska nya prioriteringar och förenkla och påskynda genomförandet av politiken, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

- (17) Förordning (EU) 2021/1057 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (18) ■ Med hänsyn till det brådskande behovet att möjliggöra avgörande investeringar i kompetens inom försvarsindustrin och i anpassningen till förändringar i samband med utfasningen av fossila bränslen, och mot bakgrund av akuta strategiska geopolitiska utmaningar, bör denna förordning träda i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*. ■

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1
Ändringar av förordning (EU) 2021/1057

Förordning (EU) 2021/1057 ska ändras på följande sätt:

1. Följande artikel ska införas:

”Artikel 5a

Särskilda bestämmelser kopplade till *halvtidsöversynen och tillhörande flexibilitet avseende* ESF+-delen inom ramen för delad förvaltning

1. Kommissionen ska under 2026 betala ut **1,5 %** av det totala stödet från ESF+ enligt beslutet om godkännande av programändringen, som ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning. Andelen ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning under 2026 ska ökas till 9,5 % för program som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina, förutsatt att programmet inte omfattar den berörda medlemsstatens hela territorium. Om det i en medlemsstat finns Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina och som endast ingår i program som omfattar hela den berörda medlemsstatens territorium, ska den ökade andelen även tillämpas på sådana program.
2. Den ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning som avses i punkt 1 i denna artikel ska tillämpas endast om omfördelningar av minst **10 %** av programmets finansiella medel till en eller flera särskilda prioriteringar som fastställts enligt artikel 12a, 12c eller 12d har godkänts *i samband med halvtidsöversynen*, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025 (*tröskelvärde på 10 %*).

Följande omfördelningar inom samma program ska även räknas in i tröskelvärdet på 10 %:

- a) Omfördelningar från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) eller Sammanhållningsfonden till en eller flera av de särskilda prioriteringar som fastställts för de specifika mål som avses i artikel 3.1 a vi, a vii, b v, b ix, b xi, b xii, c iii, d vii, e iii och e iv i förordning (EU) 2021/1058 i samband med halvtidsöversynen.*
- b) Omfördelningar från Fonden för en rättvis omställning (FRO) till de särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja investeringar som bidrar till målen för den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795*, eller för att främja tillgången till bostäder till överkomlig kostnad enligt förordning (EU) 2021/1056 i samband med halvtidsöversynen.*

- c) *Omfördelningar från Eruf eller Sammanhållningsfonden till de särskilda prioriteringarna för de specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket a vi och b ix i förordning (EU) 2021/1058, eller från ESF+ till de särskilda prioriteringar som fastställts enligt artikel 12a i den här förordningen eller från FRO till de särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja investeringar som bidrar till STEP-målen, som godkänts i programändringar före halvtidsöversynen.*
- d) *Omfördelningar från Eruf eller Sammanhållningsfonden till prioriteringar som fastställts för det specifika mål som avses i artikel 3.1 första stycket b v i förordning (EU) 2021/1058 som godkänts i programändringar från och med den 1 januari 2025.*

3. *Följande medel ska inte beaktas vid beräkningen av det belopp som motsvarar tröskelvärdet på 10 %:*
- a) *De medel från Europeiska unionens återhämtningsinstrument som avses i artikel 4 i förordning (EU) 2021/1056.*
 - b) *Den tilläggsfinansiering för de yttersta randområdena som avses i artikel 110.1 e i förordning (EU) 2021/1060.*
 - c) *De medel som omfördelats till en eller flera av de särskilda prioriteringar som fastställts för att stödja insatser vid naturkatastrofer enligt artikel 12b i denna förordning eller inom ramen för det specifika mål som avses i artikel 3.1 b x i förordning (EU) 2021/1058.*

4. Den ytterligare förfinansiering i form av en engångsutbetalning som ska betalas till medlemsstaten och som följer av programändringar till följd av omfördelning till de särskilda prioriteringar som avses i punkt 2 i denna artikel ska räknas som utbetalningar som gjorts under 2025 vid beräkningen av de belopp som ska dras tillbaka enligt artikel 105 i förordning (EU) 2021/1060, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025.
5. Genom undantag från artiklarna 63.2 och 105.2 i förordning (EU) 2021/1060 ska tidsfristen för utgifternas stödberättigande ■ samt tillbakadragande vara den 31 december 2030 när programändringar som innebär en omfördelning av minst **10 %** av programmets finansiella medel till en eller flera sådana särskilda prioriteringar som *avses i punkt 2 i den här artikeln* har godkänts.
6. ***Om en medlemsstat endast har ett program som omfattar hela dess territorium och det programmet finansieras genom Eruf, Sammanhållningsfonden, ESF+ och FRO, ska det undantag som avses i punkt 5 tillämpas om minst 7 % av programmets finansiella medel omfördelas till en eller flera av de särskilda prioriteringar som avses i punkt 2.***

7. *För de program som avses i punkterna 5 och 6 i denna artikel, i fall där det i förordning (EU) 2021/1060 fastställs ett slutdatum för tillämpningen av krav avseende prestationsramen, ekonomisk förvaltning, rapportering och utvärdering, ska det datumet tolkas som en hänvisning till samma datum nästföljande år. Dessutom ska det sista räkenskapsåret för sådana program, genom undantag från artikel 2.29 i förordning (EU) 2021/1060, tolkas som en hänvisning till perioden 1 juli 2030–30 juni 2031.*
8. Genom undantag från artikel **112.3** i förordning (EU) 2021/1060 ska den högsta medfinansieringsgraden för prioriteringar i program som omfattar en eller flera Nuts 2-regioner som gränsar till Ryssland, Belarus eller Ukraina **höjas med 10 procentenheter över den tillämpliga medfinansieringsgraden, upp till högst 100 %**. Den högre medfinansieringsgraden ska inte tillämpas på program som omfattar hela den berörda medlemsstatens territorium, såvida inte dessa Nuts 2-regioner ingår uteslutande i program som omfattar hela den berörda medlemsstatens territorium.
- Det undantag som föreskrivs i första stycket i denna punkt ska tillämpas endast när omfördelningar av minst **10 %** av programmets finansiella medel till en eller flera av de särskilda prioriteringar **som avses i punkt 2 i denna artikel** har godkänts, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025.

9. Utöver bedömningen för varje program av resultatet av den halvtidsöversyn som ska lämnas in enligt artikel 18.2 i förordning (EU) 2021/1060 får medlemsstaterna, **senast den 31 december 2025**, på nytt lämna in en kompletterande bedömning och tillhörande begäranden om programändringar **till kommissionen**, med beaktande av möjligheten till särskilda prioriteringar som fastställts enligt artikel 12a, 12c eller 12d i den här förordningen. Tidsfristerna i artikel **24** i förordning (EU) 2021/1060 ska tillämpas.

-
- * Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/795 av den 29 februari 2024 om inrättande av den europeiska plattformen för strategisk teknik (STEP), och om ändring av direktiv 2003/87/EG och förordningarna (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 och (EU) 2021/241 (EUT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj>).”

2. Artikel 12a ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Medlemsstaterna får använda ESF+ för att tillhandahålla stöd till de STEP-mål som avses i artikel 2.1 b i förordning (EU) 2024/795 inom ramen för de relevanta specifika mål som anges i artikel 4.1 i den här förordningen, inklusive genom att stödja utvecklingen av färdigheter inom nettonollteknik, bland annat sådana som bygger på utbildningsprogram som inrättats av europeiska kompetensakademier, samt utbildning av ungdomar och kompetensutveckling, kompetenshöjning och omskolning för arbetstagare inom nettonollteknik.”

b) I punkt 2 ska första stycket ersättas med följande:

”Utöver förfinansieringen för programmet enligt artikel 90.1 och 90.2 i förordning (EU) 2021/1060 ska kommissionen, om den godkänner en ändring av ett program som inbegriper en eller flera prioriteringar som är specifika för insatser som stöds av ESF+ och som bidrar till de STEP-mål som avses i artikel 2 i förordning (EU) 2024/795, betala ut en särskild förfinansiering på **20 %** på grundval av anslagen till de prioriteringarna, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 mars 2025. ***Om sådana särskilda prioriteringar har inkluderats i en begäran om programändring som lämnats in till kommissionen senast den 31 mars 2025 ska kommissionen betala ut särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning på 30 % av anslagen till dessa prioriteringar enligt beslutet om godkännande av programändringen.*** Sådan särskild förfinansiering ska betalas ut inom 60 dagar från antagandet av kommissionens beslut om godkännande av programändringen.”

3. Följande artiklar ska införas:

”Artikel 12c

Stöd till utvecklingen av *kompetens inom civil beredskap, inom försvarsindustrin, inbegripet kapacitet för teknik med dubbla användningsområden, och inom cybersäkerhet*

1. Medlemsstaterna får använda ESF+ för att stödja kompetensutveckling inom *civil beredskap*, försvarsindustrin – *inbegripet kapacitet för teknik med dubbla användningsområden – och cybersäkerhet* inom ramen för särskilda prioriteringar, *företrädesvis kompetens avseende kapacitet för teknik med dubbla användningsområden och civil beredskap. När medlemsstaterna väljer ut insatser enligt artikel 73 i förordning (EU) 2021/1060 ska de prioritera mikroföretag och små och medelstora företag samt offentliga arbetsförmedlingar och den sociala ekonomin*. De särskilda prioriteringarna får stödja något av de specifika mål som anges i artikel 4.1 *a–g i den här förordningen*.
2. Medel som tilldelats de särskilda prioriteringar som avses i punkt 1 i denna artikel ska inte beaktas *vid beräkningen* av efterlevnad av kraven på tematisk koncentration enligt artikel 7.
3. Utöver den årliga förfinansiering för programmet som föreskrivs i artikel 90.1 och 90.2 i förordning (EU) 2021/1060 ska kommissionen betala ut **20** % av anslagen till de särskilda prioriteringar som avses i punkt 1 i den här artikeln enligt beslutet om godkännande av programändringen som särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning, förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025.

Denna särskilda förfinansiering i form av en engångsutbetalning ska betalas ut inom 60 dagar från antagandet av kommissionens beslut om godkännande av programändringen enligt artikel 24.4 i förordning (EU) 2021/1060.

4. Det belopp som betalats ut som särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning ska, enligt artikel 90.5 i förordning (EU) 2021/106, räknas av i kommissionens räkenskaper senast under det sista räkenskapsåret.

All ränta som sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning genererar ska, enligt artikel 90.6 i förordning (EU) 2021/1060, användas för det berörda programmet på samma sätt som gäller för ESF+ och tas med i redovisningen för det sista räkenskapsåret.

Enligt artikel 97.1 i förordning (EU) 2021/1060 får sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning inte hållas inne.

Den förfinansiering som beaktas vid beräkningen av belopp som ska dras tillbaka ska, enligt artikel 105.1 i förordning (EU) 2021/1060, inbegripa eventuell särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning som betalats ut.

5. Genom undantag från artikel **112.3** i förordning (EU) 2021/1060 ska den högsta medfinansieringsgraden för sådana särskilda prioriteringar som avses i punkt 1 i den här artikeln ***höjas med 10 procentenheter över den tillämpliga medfinansieringsgraden, upp till högst 100 %.***

6. *Genom undantag från artikel 49.3 i förordning (EU) 2021/1060 ska den berörda medlemsstaten, för insatser som stöds inom ramen för den särskilda prioritering som avses i punkt 1 i den här artikeln, inte vara skyldig att offentliggöra uppgifterna avseende dessa insatser om ett sådant offentliggörande inte är tillåtet av skäl som rör säkerhet eller allmän ordning enligt artikel 69.5 i förordning (EU) 2021/1060. Medlemsstaterna ska i detta syfte underrätta kommissionen innan de väljer ut den berörda insatsen för stöd. Detta stycke påverkar inte kommissionens och Europeiska revisionsrättens rätt att få tillgång till den information som är nödvändig för att de ska kunna utföra sina uppgifter i samband med kontroller och revisioner och inte heller Europaparlamentets skyldighet att utöva politisk kontroll enligt artikel 14 i EU-fördraget och övervaka genomförandet av unionens budget enligt artikel 319 i EUF-fördraget.*

Stödmottagare ska, för insatser som stöds inom ramen för den särskilda prioritering som avses i punkt 1 i denna artikel, inte omfattas av kraven i artikel 50.1 c, d och e i förordning (EU) 2021/1060 om offentliggörande av information om stödet eller anordnande av ett kommunikationsevenemang eller en kommunikationsverksamhet inte krävs av skäl som rör säkerhet eller allmän ordning enligt artikel 69.5 i förordning (EU) 2021/1060.

Kommissionen ska minst en gång om året underrätta Europaparlamentet om antalet insatser som omfattas av det undantag som föreskrivs i andra stycket och den totala kostnaden för dem, i aggregerad form, med vederbörlig hänsyn till sekretesskraven.

Stöd till anpassning i samband med utfasningen av fossila bränslen

1. Medlemsstaterna får använda ESF+ för att tillhandahålla **riktat stöd till utbildning för** kompetensutveckling, kompetenshöjning och omskolning i syfte att främja arbetstagares, företags och företagares anpassning till förändringar som bidrar till utfasningen av fossila bränslen i produktionskapaciteten inom ramen för särskilda prioriteringar, **med målet att upprätthålla konkurrenskraften, hållbarheten och innovationen under den gröna omställningen. När medlemsstaterna väljer ut insatser enligt artikel 73 i förordning (EU) 2021/1060 ska de prioritera mikroföretag och små och medelstora företag samt offentliga arbetsförmedlingar och den sociala ekonomin.** De särskilda prioriteringarna får stödja något av de specifika mål som anges i artikel 4.1 **a–g i den här förordningen.**
2. **Medlemsstaterna får stödja främjandet av samarbete mellan olika organisationer, såsom utbildningsinstitutioner, för att stödja kompetensutveckling på de områden som avses i punkt 1.**
3. Vid tillämpning av punkt 1 i denna artikel ska den berörda medlemsstaten lämna in en motiverad begäran om programändring i enlighet med artikel 24.1 i förordning (EU) 2021/1060. Om en medlemsstat redan har program som inbegriper en eller flera prioriteringar som uppfyller villkoren i punkt 1 i den här artikeln ska medlemsstaten lämna in en begäran till kommissionen om att de berörda prioriteringarna ska betraktas som särskilda prioriteringar vid tillämpningen av punkt 1 i den här artikeln.

4. Utöver den årliga förfinansiering för programmet som föreskrivs i artikel 90.1 och 90.2 i förordning (EU) 2021/1060 ska kommissionen betala ut **20** % av anslagen till de särskilda prioriteringar som avses i punkt 1 i den här artikeln enligt beslutet om godkännande av programändringen som särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning, ***förutsatt att begäran om programändring lämnas in till kommissionen senast den 31 december 2025.***

Sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning ska betalas ut inom 60 dagar från antagandet av kommissionens beslut om godkännande av programändringen enligt artikel 24.4 i förordning (EU) 2021/1060.

5. Det belopp som betalats ut som särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning ska, enligt artikel 90.5 i förordning (EU) 2021/1060, räknas av i kommissionens räkenskaper senast under det sista räkenskapsåret.

All ränta som sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning genererar ska, enligt artikel 90.6 i förordning (EU) 2021/1060, användas för det berörda programmet på samma sätt som gäller för ESF+ och tas med i redovisningen för det sista räkenskapsåret.

Enligt artikel 97.1 i förordning (EU) 2021/1060 får sådan särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning inte hållas inne.

Den förfinansiering som beaktas vid beräkningen av belopp som ska dras tillbaka ska, enligt artikel 105.1 i förordning (EU) 2021/1060, inbegripa eventuell särskild förfinansiering i form av en engångsutbetalning som betalats ut.

6. Genom undantag från artikel 112 i förordning (EU) 2021/1060 ska den högsta medfinansieringsgraden för sådana särskilda prioriteringar som avses i punkt 1 i den här artikeln ***höjas med 10 procentenheter över den tillämpliga medfinansieringsgraden, upp till högst 100 %.***

Artikel 2

Begränsningar av programändringar och överföringar

Belopp som motsvarar åtaganden som dragits tillbaka genom åtgärder som antagits inom ramen för förordning (EU, Euratom) 2020/2092 samt belopp som överstiger flexibilitetsbeloppet och som motsvarar specifika mål som är föremål för en negativ bedömning av kommissionen på grundval av tillämpningen av övergripande nödvändiga villkor enligt artikel 15 i förordning (EU) 2021/1060 får inte bli föremål för någon programändring eller överföring enligt den här förordningen.

Artikel 3
Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft ■ dagen ■ efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i ... den ...

På Europaparlamentets vägnar

På rådets vägnar

Ordförande

Ordförande

Kommissionen har gjort ett uttalande med avseende på denna förordning, vilket återfinns i EUT C, ..., ELI: ...⁺

⁺ EUT: Vänligen för in EUT-hänvisningen för kommissionens uttalande i texten, inklusive ELI.

**Uttalande från kommissionen om respekten för rättsstatsprincipen i samband med
antagandet av förordning (EU) [2025/...]¹**

Kommissionen understryker att respekten för rättsstatsprincipen och de grundläggande rättigheterna är av yttersta vikt för Europeiska unionen. Kommissionen förstår medlagstiftarnas avsikt att säkerställa skyddet av unionens budget genom sina ändringar av kommissionens förslag.

Kommissionen står fast vid sitt åtagande att säkerställa att rättsstatsprincipen upprätthålls vid genomförandet av fonderna och kommer att bedöma varje begäran om programändringar i enlighet med förordningen om gemensamma bestämmelser, villkorlighetsförordningen och bestämmelserna i förordningen om halvtidsöversyn.

¹ EUT L ... [nummer, datum, sidnummer, ELI].